

Щоденний звіт № 115/2021

від 20 травня 2021 року¹

Короткий виклад

- У Донецькій області СММ зафіксувала 118 порушень режиму припинення вогню, зокрема 92 вибухи. За попередній звітний період у цій області зафіксовано 196 таких порушень.
- У Луганській області Місія зафіксувала 1 порушення режиму припинення вогню (вибух невизначеного походження). За попередній звітний період у цій області зафіксовано 37 таких порушень.
- СММ продовжила здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського.
- Місія зафіксувала озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення обабіч лінії зіткнення у Донецькій області, а також у підконтрольному урядові районі Луганської області.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення техобслуговування та забезпечення функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- Місія продовжувала спостерігати за ситуацією з цивільним населенням, зокрема на 4 КПВВ, а також на 3 відповідних блокпостах збройних формувань у Донецькій і Луганській областях.
- СММ уточнювала повідомлення про те, що інцидент стався у церкві в Заболотті Рівненської області.
- Свободу пересування Місії і далі обмежували, зокрема на блокпостах збройних формувань біля Безіменного та Заїченка на півдні Донецької області. БПЛА СММ знову зазнавали впливу перешкод сигналу GPS*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 19 травня 2021 року (за східноєвропейським літнім часом).

² Детальнішу інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі згадані у звіті місця, представлено в додатку. Упродовж звітнього періоду камера СММ у Петрівському не функціонувала.

³ У тому числі вибухи.

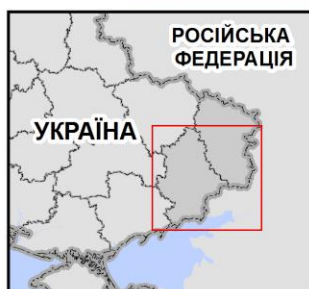
⁴ У тому числі внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 19 травня 2021 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- Низька

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIIZ (2005). Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 20/05/2021

У Донецькій області Місія зафіксувала 118 порушень режиму припинення вогню, зокрема 92 вибухи (1 розрив і 91 вибух невизначеного походження). Більшість порушень, зокрема більшість вибухів, сталася південно-західніше н. п. Світлодарськ (підконтрольний урядові, 57 км на північний схід від Донецька). За [попередній звітний період](#) у цій області зафіксовано 196 таких порушень.

У Луганській області СММ зафіксувала 1 порушення режиму припинення вогню (вибух невизначеного походження) південно-західніше н. п. Калинове (непідконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська). За [попередній звітний період](#) у цій області зафіксовано 37 таких порушень.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня 2020 року, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня 2020 року і до кінця звітнього періоду Місія зафіксувала щонайменше 28 890 порушень режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 9 138 вибухів, 4 661 невизначений боєприпас у польоті, 211 спалахів дульного полум'я, 99 освітлювальних ракет, а також щонайменше 14 781 чергу та постріл).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського⁵

Перебуваючи на ділянці розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі бачили 2 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») південніше відремонтованого прольоту мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

Патрулюючи неподалік блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська), спостерігачі бачили 3 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»); двоє з них пройшли вглиб ділянки до місця приблизно за 350 м на північ від її південного краю в супроводі 4 осіб (3 жінок 30–49 років та 1 чоловіка 50–59 років) в медичних захисних костюмах.

Команда Місії знову бачила 8 раніше зафіксованих контейнерів, розміщених південніше південного краю ділянки розведення, на її краю та на ділянці.

Перебуваючи приблизно за 2 км на північ від ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), команда Місії чула 1 вибух невизначеного походження та 10 пострілів зі стрілецької зброї на відстані орієнтовно за 2–6 км на південь і південно-південний захід (за оцінкою, поза ділянкою розведення, однак у межах 5 км від її краю).

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

Місія зафіксувала такі порушення ліній відведення: 1 зенітний ракетний комплекс та 1 міномет у підконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей, а також 6 танків на полігоні в невідконтрольному урядові районі Донецької області (у зоні, де згідно з пунктом 5 Меморандуму від 19 вересня 2014 року розміщення важкого озброєння та військової техніки заборонено).

За лініями відведення, але поза виділеними місцями зберігання озброєння СММ зафіксувала 3 танки на полігоні в невідконтрольному урядові районі Донецької області (у зоні, де згідно з пунктом 5 Меморандуму від 19 вересня 2014 року розміщення важкого озброєння та військової техніки заборонено; детальніше див. таблиці нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

СММ зафіксувала 11 бойових броньованих машин (ББМ) у підконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей, а також 4 ББМ у невідконтрольних урядові районах Луганської області, зокрема біля житлових кварталів.

Вирви поблизу Заїченка Донецької області

15 травня приблизно за 1,5 км на північний схід від н. п. Заїченко (невідконтрольний урядові, 93 км на південь від Донецька) спостерігачі бачили 6 вирв: одну на північному краю та дві на південному краю автодороги Т0519, а також ще три в полі приблизно за 30 м на південь від цієї автодороги. За оцінкою, ці вирви утворилися нещодавно унаслідок розривів танкових снарядів, випущених із західно-північно-західного напрямку.

Наявність протитанкових мін неподалік Водяного, Широкиного та Мар'їнки Донецької області

17 травня в полі орієнтовно за 1 км на південний схід від н. п. Водяне (підконтрольний урядові, 94 км на південь від Донецька) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ малого радіуса дії знову зафіксував приблизно 52 протитанкові міни. За оцінкою, ці міни належать Збройним силам України (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 1 грудня 2020 року](#)).

17 травня поблизу північно-східної околиці н. п. Широкине (підконтрольний урядові, 100 км на південь від Донецька) БПЛА СММ малого радіуса дії знову зафіксував 4 протитанкові міни, встановлені поперек автодороги М14, а також приблизно 50 протитанкових мін у сусідньому полі південніше цієї автодороги. За оцінкою, усі ці міни належать Збройним силам України (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 9 травня 2021 року](#)).

Того ж дня приблизно за 1,8 км на східно-південний схід від контрольного пункту в'їзду-виїзду (КПВВ) поблизу н. п. Мар'їнка (підконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) БПЛА СММ малого радіуса дії виявив 11 протитанкових мін, встановлених на східному краї перехрестя дороги місцевого значення з автодорогою Н15 (з яких чотири зафіксовано вперше та, за оцінкою, встановлені певний

⁶ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

час тому) (для ознайомлення попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 12 червня 2020 року](#)).

18 травня приблизно за 2 км на південь від н. п. Новозванівка (підконтрольний урядові, 70 км на захід від Луганська) спостерігачі відмітили, що раніше зафіксований попереджувальний знак про мінну небезпеку вилучили. Спостерігачі вперше побачили новий попереджувальний знак про мінну небезпеку (червоний квадрат із написом кирилицею «Стоп! Міни!») приблизно за 80 м на схід від вищевказаного місця, поблизу західної сторони дороги, що веде на північ у напрямку населеного пункту (для ознайомлення попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 19 квітня 2021 року](#)).

19 травня приблизно за 1,5 км на північно-північний захід від н. п. Новолуганське (підконтрольний урядові, 53 км на північний схід від Донецька) та приблизно за 700 м на західно-південний захід від н. п. Семигір'я (підконтрольний урядові, 58 км на північний схід від Донецька) спостерігачі бачили співробітників міжнародної організації з розмінування, які виконували роботи з розмінування в полях уздовж західного та південного країв дороги.

Зусилля СММ зі сприяння уможливленню техобслуговування та забезпеченню функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

Місія і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (ДФС; 15 км на північ від Донецька). Здійснюючи моніторинг на північній околиці н. п. Кам'янка (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Донецька), спостерігачі чули 4 вибухи невизначеного походження (за оцінкою, у радіусі 5 км від ДФС).

Патрулюючи в Авдіївці, спостерігачі чули 3 вибухи (за оцінкою, контрольовані підриви).

Ситуація на КПВВ і відповідних блокпостах

У Донецькій області спостерігачі відзначили, що КПВВ біля н. п. Гнutowe (підконтрольний урядові, 90 км на південь від Донецька) був відкритий, однак зафіксували там переміщення цивільного населення.

У Луганській області Місія констатувала, що КПВВ у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше мосту біля Станиці Луганської були відкриті, а пішоходи очікували в чергах на перетин в обох напрямках.

Спостерігачі також відзначили, що КПВВ біля Золотого та в н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) були відкриті, однак відповідні блокпости збройних формувань південніше ділянки розведення в районі Золотого та за 3 км на південний схід від мосту в Щасті були закриті.

СММ уточнювала повідомлення про те, що інцидент стався у церкві в Заболотті Рівненської області

Команда Місії уточнювала повідомлення про те, що 10 травня стався інцидент за участі парафіян Православної церкви України (ПЦУ) та Української православної церкви

(УПЦ) в церкві в н. п. Заболоття (211 км на північний схід від Львова) Рівненської області.

12 травня голова сільської ради Заболоття (жінка нестановленого віку) розповіла спостерігачам, що 10 травня між парафіянами ПЦУ та УПЦ сталася конфронтація у церкві, після чого співробітники поліції опечатали будівлю.

Того ж дня представниця поліції (невстановленого віку) у Рівненській області розповіла спостерігачам, що вранці 10 травня між парафіянами ПЦУ й УПЦ сталася суперечка у церкві в Заболотті, відзначивши, що співробітники поліції опечатали будівлю церкви. Вона додала, що наразі триває розслідування згідно з частиною другою Статті 296 («хуліганство, вчинене групою осіб») та Статті 356 («самоправство») Кримінального кодексу України. За її словами, будівля церкви залишатиметься закритою доки суд не прийме рішення щодо права власності на будівлю, майна та зайнятої церквою земельної ділянки.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, зокрема ризиками, пов'язаними з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Мінських угод погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр із контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт із розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 19 травня 2021 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- На блокпості збройних формувань поблизу н. п. Безіменне (непідконтрольний урядові, 100 км на південь від Донецька) і вочевидь озброєний член збройних формувань не дозволив патрулю Місії проїхати в напрямку н. п. Саханка (непідконтрольний урядові, 97 км на південь від Донецька), пославшись на «міркування безпеки». Спостерігачі бачили, як транспортні засоби перетинали блокпост в обох напрямках.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі,

а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Затримка:

- На блокпості збройних формувань поблизу н. п. Заїченко (непідконтрольний урядові, 93 км на південь від Донецька) 2 вочевидь озброєні члени збройних формувань дозволили патрулю Місії проїхати в напрямку н. п. Пікузи (кол. Комінтернове; непідконтрольний урядові, 92 км на південь від Донецька) лише після 24-хвилинної затримки.

Інші перешкоди⁷:

- 18 травня, пролітаючи над районами поблизу н. п. Врубівка (підконтрольний урядові, 72 км на захід від Луганська), БПЛА СММ малого радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, унаслідок імовірного глушіння).
- 19 травня, пролітаючи над районами поблизу н. п. Богданівка (підконтрольний урядові, 41 км на південний захід від Донецька), БПЛА СММ малого радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, унаслідок імовірного глушіння).

⁷ У випадках ймовірного глушіння та глушіння, згаданих у цьому розділі, перешкоди сигналу могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
17.05.2021	1	зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10»)	поблизу н. п. Водяне (94 км на південь від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
	1	міномет (2Б14 «Піднос», 82 мм)	поблизу н. п. Новозванівка (70 км на захід від Луганська)	
непідконтрольні уряду райони				
17.05.2021	6	танк (Т-72Б)	на полігоні біля н. п. Бойківське (кол. Тельманове; 67 км на південний схід від Донецька), у зоні, де згідно з пунктом 5 Меморандуму від 19 вересня 2014 року розміщення важкого озброєння та військової техніки заборонено	БПЛА малого радіуса дії

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
17.05.2021	3	танк (Т-72Б)	на полігоні біля н. п. Бойківське (кол. Тельманове; 67 км на південний схід від Донецька), у зоні, де згідно з пунктом 5 Меморандуму від 19 вересня 2014 року розміщення важкого озброєння та військової техніки заборонено	БПЛА малого радіуса дії

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁸

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
17.05.2021	1	бойова броньована машина (невстановленого типу)	поблизу н. п. Водяне (94 км на південь від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
	1	бойова броньована машина (ймовірно типу БМП)		
	4	бронетранспортер (БТР-4 «Буцефал»)	поблизу н. п. Новозванівка (70 км на захід від Луганська)	
18.05.2021	4	бронетранспортер (МТ-ЛБ)		патруль
19.05.2021	1	бойова інженерна машина (ІМР-2)	поблизу житлового району н. п. Маріуполь (102 км на південь від Донецька)	
непідконтрольні уряду райони				
18.05.2021	2	бронетранспортер (МТ-ЛБ)	поблизу житлового району н. п. Калинове (60 км на захід від Луганська)	патруль
19.05.2021	2	бойова машина піхоти (БМП-1)	поблизу житлового району н. п. Старобешеве (32 км на південний схід від Донецька)	

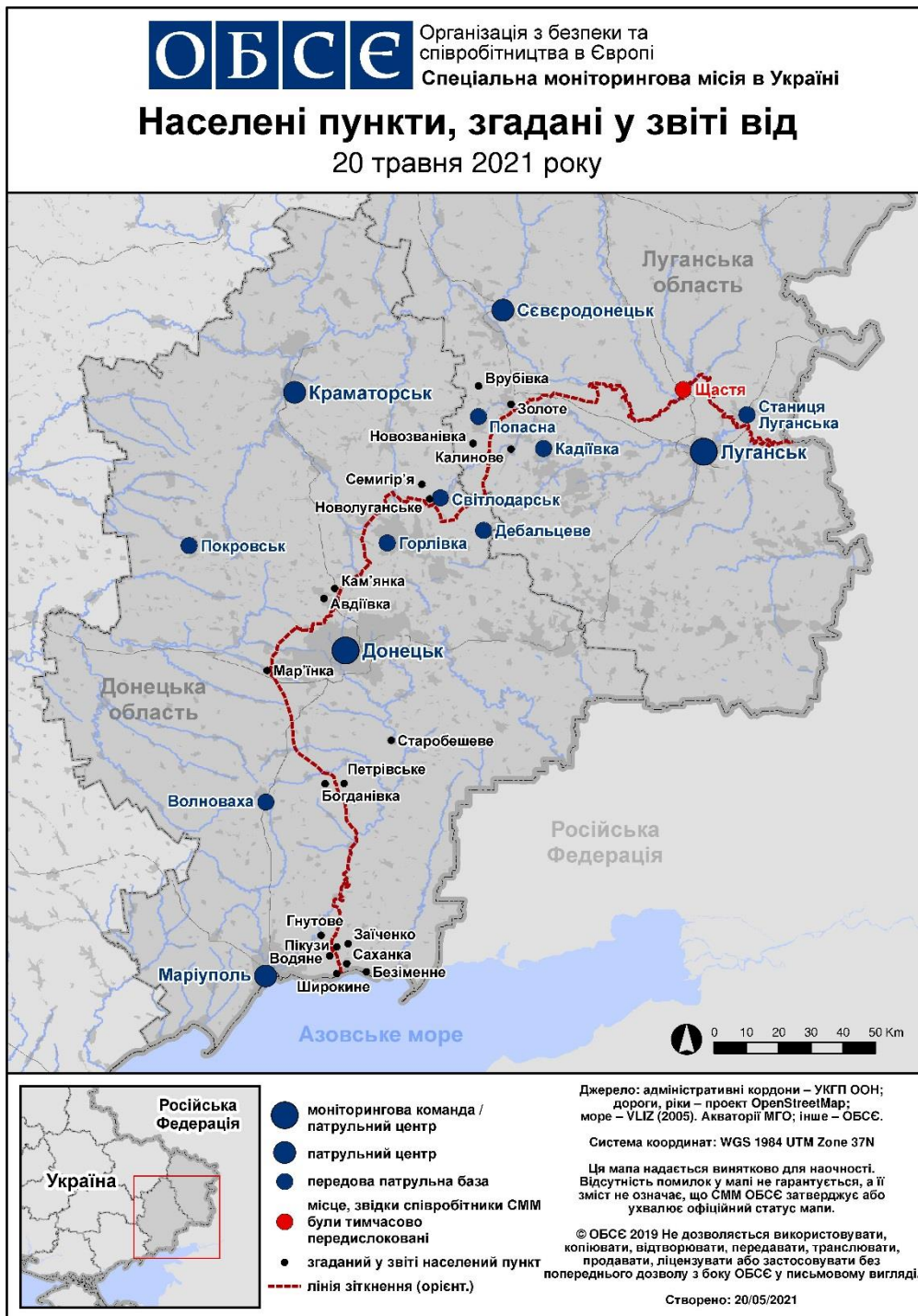
⁸ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 19 травня 2021 р.⁹

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброння	Дата, час
камера СММ у н. п. Авдіївка (підконтрольний уряду, 17 км на Пн від Донецька)	2-4 км на ПдСх	зафіксувала	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.05, 12:25
камера СММ за 1 км на ПдЗх від н. п. Широкине (підконтрольний уряду, 100 км на Пд від Донецька)	4-6 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.05, 22:20
	4-6 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.05, 22:26
	4-6 км на Пн	зафіксувала	3	Н/Д босприпас	ПдЗх-ПнСх	Н/Д	18.05, 23:00
	4-6 км на Пн	зафіксувала	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.05, 02:48
приблизно 2 км на Пн від н. п. Петрівське (непідконтрольний уряду, 41 км на Пд від Донецька)	2-3 км на Пд	чули	10	постріл	за оцінкою, поза ділянкою розведення	стрілецька зброя	19.05, 10:20
	4-6 км на ПдПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження (за оцінкою, поза ділянкою розведення)	Н/Д	19.05, 12:25
приблизно 2 км на СхПдСх від н. п. Луганське (підконтрольний уряду, 59 км на ПнСх від Донецька)	3-5 км на ПдЗх	чули	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.05, 09:24
приблизно 1 км на ПдЗх від н. п. Новолуганське (підконтрольний уряду, 53 км на ПнСх від Донецька)	3-5 км на ПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.05, 10:50
приблизно 500 м на ПнСх від н. п. Кам'янка (підконтрольний уряду, 20 км на Пн від Донецька)	5-6 км на ПдСх	чули	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.05, 10:56
	2-3 км на ПдСх	чули	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.05, 12:25
н. п. Пікузи (кол. Комінтернове, непідконтрольний уряду, 92 км на Пд від Донецька)	1-2 км на ПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.05, 17:52
н. п. Світлодарськ (підконтрольний уряду, 57 км на ПнСх від Донецька)	2-4 км на ПдЗх	чули	53	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.05, 18:41-19:04
	2-4 км на ПдЗх	чули	3	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.05, 19:32-19:40
	2-4 км на ПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.05, 19:56
	2-4 км на ПдЗх	чули	8	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.05, 20:44-21:03
	2-4 км на ПдЗх	чули	7	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.05, 21:34
	2-4 км на ПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.05, 21:47
	1-3 км на ПдЗх	чули	3	черга		великокаліберний кулемет	18.05, 21:59
	2-4 км на ПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.05, 22:15
	2-4 км на ПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.05, 22:25
	2-4 км на ПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.05, 22:32
н. п. Горлівка (непідконтрольний уряду, 39 км на ПнСх від Донецька)	5-7 км на ПнЗх	чули	1	вибух	розрив	Н/Д	19.05, 15:30-18:30
	2-3 км на Зх	чули	10	постріл		стрілецька зброя	18.05, 18:30-21:00
н. п. Калинове (непідконтрольний уряду, 60 км на Зх від Луганська)	6-9 км на ПдПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.05, 10:47

⁹ У таблиці вказані лише порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо патрулями Місії чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви, тощо. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях і спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей¹⁰

¹⁰ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій Україні (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри та передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).